

Nr 787

Av herr Hedin m. fl., om ersättning av statsmedel vid förlust på grund av ingripande enligt bekämpningsmedelsförordningen.

(Lika lydande med motion nr 624 i Första kammaren)

Genom beslut den 4 mars 1964 avslag giftnämnden vissa ansökningar om registrering för aldrin- eller dieldrinhaltiga betningsmedel. Den 14 december 1965 beslutade giftnämnden att betningsmedel innehållande alkykvicksilverföreningar inte finge försäljas eller användas efter utgången av januari månad 1966. Så sent som i september 1965 meddelade giftnämnden vid en konferens att den inte var beredd att verkställa något förbud mot användning av kvicksilver men däremot att gå in för restriktiv betning. Genom det senare beslutet om förbud åsamkades enskilda lantbrukare och återförsäljare stora förluster — detta på grund av att giftnämndens beslut nu kom överraskande, med hänsyn till tidigare ställningstagande. Till följd av giftnämndens här berörda beslut har framställningar gjorts om ersättning av allmänna medel till dem som åsamkats ekonomisk förlust genom giftnämndens beslut. Kungl. Maj:t har den 29 juni 1966 avslagit de gjorda framställningarna.

Vi finner det vara principiellt fel att förluster, som i detta fall drabbat enskilda på grund av ingripande från en statlig institution, ej ersättes med statsmedel. Principen om ersättning för oförskyllt liden skada vid myndighets ingripande i samhällets intresse synes vara naturlig. Den är även erkänd och tillämpad i andra fall vid intrång i enskild äganderätt eller näringsfrihet. Vi kan här hänvisa till Kungl. Maj:ts kungörelse nr 296/1956 om ersättning av statsmedel i vissa fall vid ingripanden i hälsovårdens intresse. I förordningen anföres bl.a.:

2 §

För kostnader och förluster, som uppkommit på grund av myndighets ingripande med stöd av epidemilagen eller livsmedelsstadgan för att hindra spridning av smittosam sjukdom, må utgå ersättning av statsmedel på sätt nedan sägs.

§ 2

Har myndighet förordnat att visst varuparti skall förstöras eller att därmed skall vidtagas åtgärd som minskar värdet av detsamma må ersättning utgå för värdeförstöring och kostnader.

Numera får inga bekämpningsmedel användas som ej är godkända och registrerade av giftnämnden. Ingripanden som tidigare skett och som i motionen åberopats blir måhända i fortsättningen relativt sällsynta. Man kan emellertid förmoda att även i fortsättningen, genom återkallande av registrering, förbud kommer att utfärdas för användande av medel som efter någon tids användning visat sig vara olämpliga. Vi anser därför att förordning bör utfärdas om ersättning av statsmedel i sådana fall. Ersättning bör givetvis ej ifrågakomma, därest beslut om förbud kombineras med en rimligt tilltagen övergångstid som medför att några förluster ej behöver uppstå.

Med stöd av vad vi här anfört hemställles,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om sådan ändring av bekämpningsmedelsförordningen, att ersättning av statsmedel må utgå till dem som till följd av myndighets förbud mot försäljning och användning av bekämpningsmedel åsamkats ekonomisk förlust.

Stockholm den 26 januari 1967

Carl Eric Hedín (h)

Ingrid Sundberg (h)

Rolf Eliasson (h)

i Moholm
